

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

P. P. 2023

Podpis pristojne
sodne osebe:

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

I U 67/2020-27

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višjem sodniku Juretu Likarju,

v upravnem sporu tožeče stranke: **TELEKOM SLOVENIJE, d. d.**, Cigaletova ulica 15, Ljubljana, zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

ob sodelovanju prizadete osebe s položajem stranke:

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper 1. točko izreka odločbe Informacijskega pooblaščenca številka 0902-5/2019/10 z dne 12. 12. 2019,

8. avgusta 2023

RAZSODILO:

- I. Tožbi se ugotovi, 1. točka izreka odločbe Informacijskega pooblaščenca št. 0902-5/2019/10 z dne 12. 12. 2019 se odpravi in se zadeva v tem delu vrne toženi stranki v ponoven postopek.
- II. Tožena stranka je dolžna povrniti tožeči stranki stroške postopka v znesku 15,00 EUR v roku 15 dni od vročitve te sodbe, od poteka tega roka do plačila z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

OBRAZLOŽITEV:

Povzetek izpodbijane odločbe

1. Tožena stranka je z izpodbijano odločbo ugodila pritožbi prosilca (prizadeta oseba s položajem stranke) zoper tožnikov odgovor z dne 6. 9. 2019 in odločila, da mora tožnik v 31 dneh od vročitve odločbe v elektronski obliki posredovati dokumente, iz katerih so razvidni podatki o podjetjih, ki jim je tožnik v obdobju od 1. 1. 2014 do 26. 7. 2019 namenil brezplačno/testno uporabo naprav in storitev, in sicer:
 - seznam "Testne naprave_zunanji uporabnik, 27. 9. 2019", tako, da v njem prekrije vse podatke, razen podatkov o podjetjih pod "Naziv stranke" (točka 1. 1. izreka),
 - seznam "Testni SIM_zunanji uporabnik, 27. 9. 2019", tako, da v njem prekrije vse podatke, razen podatkov o podjetjih pod "Naziv stranke" (točka 1. 2. izreka),
 - izpis iz evidence neodplačnih najemnih pogodb (Excel), tako, da prekrije vse podatke, razen podatkov o podjetjih pod "Stranka" (točka 1. 3. izreka).Ugotovila je še, da v pritožbenem postopku niso nastali posebni stroški (2. točka izreka).
2. Iz uvoda obrazložitve je razvidno, da je tožnik kot poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava zavezanec za dostop do zahtevanih informacij v skladu s 1.a členom Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ).
3. Nato je tožena stranka presojala, ali se zahtevane informacije skladno s 4.a členom ZDIJZ nanašajo na tožnikove izdatke za sponzorske in druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek. Zaradi ugotovitve, da v slovenskem pravnem redu sponzorska pogodba ni posebej opredeljena, je povzela prvi odstavek 52. člena Zakona o medijih (v nadaljevanju ZMed)¹, 14. točko 3. člena

¹ Glasi se: "Sponsoriranje po tem zakonu je katerakoli oblika prispevanja k financiranju programskih vsebin s strani fizične ali pravne osebe, ki to stori z namenom promocije svojega imena ali firme, blagovne znamke, oziroma svoje podobe v javnosti."

Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju ZAvMS)², 11. točko 3. člena Zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov (v nadaljevanju ZOUTPI)³ in 90. točko 6. člena Zakona o zdravilih (ZZdr-2)⁴. Sklicevala se je še na sodno prakso⁵ in pravno teorijo⁶ ter sprejela stališče, da "protistoritev sponzoriranca nikakor ni nujno le v neposrednem reklamiranju oziroma prikazovanju izdelka, blagovne znamke ali firme sponzorja, ampak so vrste in učinki protistoritev lahko bistveno širši in lahko obsegajo tudi dejavnosti, ki nimajo neposrednega izraza v (širši) javnosti v obliki neposrednega prikazovanja (npr. mnenja, podana po testiranju, ki nadomeščajo obsežnejše trženjske analize, prikrito oglaševanje, ustvarjanje pozitivne podobe ob medijskem poročanju, »opinion making«, izobraževanje javnosti o sponzorjevi branži), zagotovo pa imajo ali bi vsaj lahko imeli vsaj posredne pozitivne učinke na sponzorjevo poslovanje". Na tem mestu je tožena stranka poudarila, da se je tožnikov prispevek nanašal na nepotrošne stvari (mobilni telefoni, SIM kartice) in storitve (prenos podatkov in pogovori v mobilnem omrežju).

4. Glede na navedeno je tožena stranka ob upoštevanju namena ZDIJZ (zagotavljanje transparentnosti poslovanja poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb) sprejela splošno stališče o nebitnosti naslednjih

-
- 2 V času odločanja se je glasil: "Sponzoriranje pomeni katero koli obliko prispevanja in vsak prispevek s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki ne izvajajo dejavnosti ponujanja avdiovizualnih medijskih storitev ali storitev platform za izmenjavo videov ali produkcije avdiovizualnih del ali produkcije videov, ki jih ustvarjajo uporabniki, k financiranju avdiovizualnih medijskih storitev z namenom promocije ali uveljavitve svojega imena ali firme, znamke, logotipa, dejavnosti ali izdelka.
 - 3 Glasi se: "Doniranje ali sponzoriranje dogodka, dejavnosti ali posameznika je vsaka posredna ali neposredna oblika prispevka za dogodek, dejavnost ali posameznika s ciljem, učinkom ali mogočim učinkom promocije tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov ali njihove uporabe."
 - 4 V času odločanja se je glasila: "Sponzor oziroma sponzorka je poslovni subjekt oziroma posameznik, ki prevzame odgovornost za začetek, vodenje oziroma financiranje kliničnega preskušanja zdravila."
 - 5 Tožena stranka se sklicuje na odločitve Višjega sodišča v Ljubljani v zadevah II Cp 1704/2014, I Cp 6421/2006, I Cp 916/2005 in Vrhovnega sodišča v zadevi II Ips 48/98 (na tem mestu tožena stranka sicer nepravilno omenja odločitve Višjega sodišča v Ljubljani v zadevi I Cp 776/97). Iz sodbe II Cp 1704/2014 je razvidno, da se s sponzorsko pogodbo določa obveznost sponzoriranca (toženca), ki je v izključni uporabi opreme sponzorja, njegovega imena, sponzor pa ima izključno možnost trženja in oglaševanja, pravico uporabe imen, podpisov, fotografij, izjav moštev za potrebe nadaljnje promocije in prodaje opreme tržene blagovne znamke. Iz sodbe in sklepa I Cp 6421/2006 izhaja, da je bil sponzoriranec dolžan zagotoviti reklamni pano v teniški dvorani, napise na opremi ter vozilih trenerjev in igralcev, sodelovati pri tiskovnih konferencah, sponzorju enkrat letno zagotoviti štiri teniška igrišča, v svojem biltenu objaviti firmo sponzorja in varovati bo ime in ugled sponzorja. Sodba I Cp 916/2005 opredeljuje obveznosti sponzoriranca, ki so v tem, da se je zavezal izvesti določene aktivnosti (reklamiranje sponzorja na tekmah in drugih prireditvah, tekmovalnih dresih, panojih, reklamnih materialih). Iz sodbe II Ips 48/98 je razvidno stališče, da je obravnavani posel sponzorska pogodba, saj je predvidena aktivnost sponzoriranca da bo za nasprotno dajatev izvedel aktivnosti (napisi na bundah, navedba tožeče stranke kot enega od glavnih sponzorjev prireditve na vseh reklamnih materialih, biltenih, sporedu prireditve, na panojih itd.).
 - 6 Tožena stranka ugotavlja, da se sponzorstvo v teoriji razlaga kot oblika oglaševanja oziroma korporativne komunikacije in kot posebno (pogodbeno) razmerje, od katerega imata oba udeleženca v odnosu neko medsebojno korist - sponzor se zaveže, da bo podprl dejavnost sponzoriranca s finančnimi sredstvi, storitvami ali blagom, sponzoriranec pa bo v zameno opravil storitev oglaševanja sponzorja in njegovih blagovnih znamk. Kot protistoritve sponzoriranca se v literaturi naštevajo zlasti pravica do pojavljanja imena na določenih dogodkih, produktih, storitvah, stavbah, vozilih ali oblačilih, ekskluzivno sponzorstvo, pozicioniranje produktov ali storitve, izbira prostora ali lokacije, podarjene vstopnice, rezervirani sedeži, dostop do baze strank, obisk dogodka za zaposlene, popusti, komunikacijski program na ciljnih trgih sponzorja, pa tudi demonstracije in testiranja. Tudi v okoljih z daljšo tradicijo sponzorske pogodbe ni enotne definicije glede bistvenih elementov tovrstnega razmerja.

elementov sponzorstva: obličnost; poimenovanje; sponzoriranec (pravna oseba, posameznik, skupina posameznikov, dejavnost, dogodek, projekt, akcija in podobno); vrsta in oblika sponzorjevega prispevka (denarni ali v obliki blaga ali storitev, neposreden ali posreden); vrsta, oblika in narava sponzorirančeve protistoritve (neposredno oglaševanje ali promocija sponzorja, ali zgolj uporaba njegovih izdelkov, znakov, blagovne znamke, imena, ali testiranje izdelkov); dejanski učinek sponzorjevega prispevka oziroma sponzorirančeva protistoritev (ne pomeni, da ne gre za sponzorsko pogodbo, če sponzorirančevo ravnanje ne prinese pričakovanih rezultatov pri prodaji ali ugledu); dejanska izpolnitev pogodbe ne vpliva na ugotovitev o obstoju sponzorske pogodbe); nepovratnost prispevka (npr. zgolj uporaba sponzorjevih nepotrošnih stvari); izraz v širši javnosti (npr. zgolj neposredno prikazovanje izdelka ali podobe blagovne znamke ali firme sponzorja v javnosti).

5. Na tej podlagi je tožena stranka presodila, da so bistveni elementi sponzorstva oziroma sponzorskih pravnih poslov (1) pričakovana vzajemna korist sponzorja in sponzoriranca, (2) sponzorjev namen promocije ali uveljavitve svojega imena, firme, blagovne znamke, podobe, dejavnosti ali izdelka ali izvedba tržne analize (test marketing) in (3) značilnost sponzorirančeve storitve, da v razmerju do sponzorjevega prispevka potencialno lahko doseže promocijo ali uveljavitev sponzorjevega imena, firme, blagovne znamke, podobe, dejavnosti ali izdelka ali mu priskrbi rezultate tržne analize ali uporabniške izkušnje (test marketing). Tožena stranka je poudarila, da je navedene kriterije upoštevala že v odločbi 0902-17/2014/22, katere pravilnost je Upravno sodišče potrdilo s sodbo in sklepom I U 1149/2015.
6. Tudi iz internih tožnikovih aktov izhaja namen dodeljevanja in uporabe testnih komunikacijskih priključkov, ki kaže na učinke sponzorskih poslov. Pravilnik o dodeljevanju in uporabi testnih komunikacijskih priključkov (v nadaljevanju Pravilnik) namreč določa, da se testni priključki na elektronska komunikacijska omrežja, testne elektronske komunikacijske naprave in/ali dodatna oprema ter uporaba ustreznih omrežij in storitev dodeljujejo za (1) testiranje delovanja TK priključkov, TK naprav, omrežij in TK storitev ter (2) za promocijo ali prikazovanje delovanja TK priključkov, TK naprav in TK storitev.
7. Po mnenju tožene stranke lahko testiranje, promocijo in prikazovanje izvajajo tudi zunanji uporabniki (npr. podjetja). Iz Pravilnika še izhaja, da je uporabnik testnega TK priključka upravičen do storitev iz naročniškega paketa, stroške drugih storitev brez predhodne odobritve pa nosi sam. Po opravljanem testiranju, promociji ali prikazovanju oziroma zaključku je uporabnik dolžan vrniti dodeljeni TK priključek in/ali TK napravo in/ali SIM kartico. Po presoji tožene stranke tudi iz navedenega izhajajo omenjeni bistveni kriteriji za opredelitev sponzorskih ali poslov z enakimi učinki.
8. Bistveni elementi sponzorskih poslov so prav tako razvidni iz tožnikovih navedb,

da dejavnost (telekomunikacije), zaradi katere je bil ustanovljen, opravlja kot pridobitno dejavnosti na trgu. Trži jo tako, da naprave in storitve predstavlja strankam in jim omogoči preizkus njihove funkcionalnosti. Na spletnih straneh tožnik navaja, da s sponzorskimi oblikami sodelovanja krepi ugled podjetja in blagovnih znamk, kar pomeni, da je pri tovrstnih aktivnostih zanj pomembna povezanost z njegovo blagovno znamko in vrednotami.

9. Poleg tega iz posameznega zahtevka za naročilo za izdajo testne TK naprave izhaja namen, zaradi katerega so bile dane naprave podjetjem v brezplačno uporabo oziroma testiranje, in sicer: (1) testiranje naprav za namen mobilne aplikacije, (2) testiranje naprav za testiranje novih internih aplikacij, (3) testiranje aplikacije, (4) testiranje mobilne blagajne, (5) testiranje novega sistema in (6) testiranje zaradi uvedbe različnih aplikacij. To pomeni, da se tožnikov prispevek nanaša na TK naprave in z njimi povezane storitve, ki jih zunanji uporabnik brezplačno uporablja tako, da jih testira, demonstrira in promovira. Pri tem ni pomembno, ali je sponzoriranec s svojim ravnanjem (uporabo, testiranjem, promoviranjem, demonstriranjem) res dosegel povečanje prodaje, ugleda ali blagovne znamke tožnika. Bistveno je, da so posamezni sponzoriranci imeli možnost, da dosežejo te cilje, da je bil ob dodelitvi naprav takšen tudi sponzorjev namen in da so sponzoriranci imeli korist v obliki brezplačne uporabe sponzorjevih naprav.
10. Iz enakih razlogov gre za sponzorske pravne posle tudi v primeru sklepov o dodelitvi testnega mobilnega TK priključka za govorne storitve in storitve prenosa podatkov, saj se tožnikov prispevek nanaša na TK naprave (SIM kartice) in storitve (prenos podatkov, govorne storitve), sponzorirančeva korist pa je v njihovem brezplačnem koriščenju. Vzajemna korist sponzorja in sponzoriranca izhajata iz naslednjih navedb: (1) testiranje za en mesec, ker se stranka zanima za določeno storitev oziroma rešitev, (2) podaljšanje testiranja zaradi morebitnega povečanja naročila, (3) testno obdobje za potrebe določene rešitve, ki jo nudi tožnik, (4) za potrebe testiranja določenih tožnikovih storitev, (5) SIM kartice z določenim paketom in dodatno storitvijo za testiranje oziroma oceno porabe GPS naprav, (6) paket s prenosom podatkov in govorne storitve za določeno testiranje.
11. Tožena stranka je ugotovila, da je namen pogodb za sklenitev najemnega razmerja za uporabo blaga za test v tem, da prejemniki testirajo napravo, ki jo brezplačno prispeva zavezanec. Zato gre po vsebini in učinku za sponzorsko pogodbo.
12. Poleg tega je tudi tožnik štel, da so navedeni dokumenti po vsebini sponzorski oziroma posli z enakim učinkom, saj sta o dostopu do istovrstnih dokumentov že odločala tožena stranka in Upravno sodišče. Vendar pa so po tožnikovi oceni zahtevani podatki poslovna skrivnost, ker se nanašajo na podjetja. Istovrstne zahtevane podatke, ki se navezujejo na novinarje, medije in ustanove oziroma

zavode, je tožnik namreč že posredoval prosilcu.

13. Glede na navedeno so zahtevani dokumenti, ki so v materializirani obliki, po svojem učinku sponzorski pravni posli, sklenjeni v obdobju od 1. 1. 2014 do 26. 7. 2019, ko je bil tožnik pod prevladujočim vplivom. Zato gre za informacije javnega značaja po prvi alineji prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ.
14. V nadaljevanju je tožena stranka presojala, ali je podana izjema varstva poslovne skrivnosti. Menila je, da sta izkazana tako subjektivni kriterij poslovne skrivnosti po prvem odstavku 39. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1) kot tudi položaj iz prve in tretje alineje prvega odstavka 2. člena Zakona o poslovni skrivnosti (v nadaljevanju: ZPosS), torej, da gre za informacije, ki niso splošno znane in da so zagotovljeni ukrepi, da se zaupnost ohrani (pisni pravilnik o poslovni skrivnosti, ki je dostopen vsem zaposlenim, objavljen pa je na tožnikovih internih straneh). Ocenila je še, da je tožnik izkazal, da je v obravnavani zadevi izpolnjena tudi zahteva, da bi razkritje zahtevane dokumentacije potencialno škodilo njegovim poslovnim interesom in konkurenčni sposobnosti, kar pomeni, da imajo zahtevani podatki zanj tržno vrednost.
15. Po mnenju tožene stranke v takih okoliščinah ni treba ugotavljati, ali je podan tudi objektivni kriterij poslovne skrivnosti, je pa treba skladno s tretjim odstavkom 39. člena ZGD-1 in tretjim odstavkom 2. člena ZPosS oceniti, ali so bile za poslovno skrivnost določene informacije, ki so po zakonu javne.
16. Tožena stranka je presodila, da zahtevane informacije vsebujejo tudi podatke, ki so na podlagi 6.a člena ZDIJZ absolutno javno dostopni, saj je tehtanje med pravico sklicevati se na poslovno skrivnost in ustavno pravico dostopa do informacij javnega značaja opravil že zakonodajalec. Ker so zahtevane informacije že po zakonu absolutno javne, tožena stranka v skladu z a26.a členom ZDIJZ subjektov, katerih podatke je presojala, ni povabila na prigrasitev stranske udeležbe.

Povzetek tožbenih navedb

17. Zoper izpodbijano odločbo je tožnik vložil tožbo zaradi zmotne uporabe materialnega prava in bistvene kršitve določb postopka. Predlaga, da sodišče odpravi 1. točko izpodbijane odločbe in zavrne pritožbo prizadete osebe s položajem stranke, podrejeno pa vrnitev zadeve v ponoven postopek. Zahteva povrnitev stroškov postopka v upravnem sporu.
18. Tožnik se ne strinja s stališčem, da so dokumenti iz 1. točke izpodbijane odločbe sponzorske pogodbe oziroma drugi posli, s katerimi se dosega enak učinek, in meni, da je z vidika ZDIJZ preširoko stališče tožene stranke o bistvenih elementih takšnega pravnega posla. Iz citirane določbe ZMed je jasno razvidno,

da je sponzoriranec medij, njegova storitev pa promocija sponzorjevega blaga ali storitev v javnosti. Tudi iz navedenih določb ZAvMS in ZOUTPI izhaja, da je o sponzoriranju govora šele, ko pride do promocije sponzorja v javnosti ali ko sponzoriranec v sponzorjevo korist opravi drugo dogovorjeno dejanje, ki se odrazi navzven. Preizkus sponzorjevega/blaga ali storitev pa sam po sebi ne ustvari koristi za sponzorja. Tudi iz sodne prakse, na katero se sklicuje izpodbijana odločba, je razvidno, da je sponzorska pogodba posel, v okviru katerega sponzoriranec opravi storitev, ki omogoča sponzorju promocijo v širši javnosti. Iz okoliščin obravnavane zadeve pa ni razvidno dejanje v korist sponzorja, ki bi se odrazilo navzven.

19. Po tožnikovem mnenju je primernejša tudi definicija sponzoriranja na 26. strani Kodeksa komuniciranja pri oglaševanju in marketingu Mednarodne trgovinske zbornice, ki se glasi (v nadaljevanju Kodeks): *"Termin sponzorstvo se nanaša na vsak poslovni dogovor, s katerim sponzor v skupno korist sponzorja in sponzoriranca skladno s pogodbo zagotavlja financiranje ali drugačno podporo z namenom povezati sponzorjevo podobo, blagovne znamke ali izdelke in sponzorsko lastnino v zameno za pravico do promoviranja takšne povezave in/ali za zagotovitev nekaterih dogovorjenih neposrednih ali posrednih koristi."* Definicija pojma sponzorske lastnine je na 27. strani Kodeksa in se glasi: *"Izraz sponzorska lastnina se nanaša na dogodek, aktivnost, organizacijo, posameznika, medij ali lokacijo."*
20. Neodplačno testiranje zaradi trženja storitev tako ni sponzorski posel, saj stranka ni dolžna opraviti storitve in ne gre za promocijo. Prejemnik blaga ali storitev namreč ni zavezan k izvajanju aktivnosti in ne da poročila o testiranju. Tako poročilo, ki je namenjeno internemu nadzoru nad dodeljevanjem testnih aparatov, mora pripraviti tožnik ob vračilu dodeljenega testnega aparata.
21. Nepravilno je tudi sklicevanje tožene stranke na stališča Upravnega sodišča v zadevi I U 1149/2015, v kateri je prosilka zahtevala podatke o sponzorskih in donatorskih pogodbah (v zvezi s telefoni ali impulzi), sklenjenih s političnimi strankami, novinarji in javnimi uslužbenci. Tožnik se strinja, da je to sponzorski posel, saj je običajno, da bodo novinarji objavili prispevek, iz katerega bo razvidno, kdo je omogočil testiranje. Glede na navedeno je tožnik v obravnavani zadevi prosilcu posredoval le podatke o dodelitvi testnih naprav ali storitev v tistih primerih, ko je pričakoval tako promocijo, javno objavo ali navedbo svojega blaga ali storitev, torej ko je testiranje omogočil novinarjem, medijem oziroma drugim uporabnikom.
22. Poleg tega tožnik ob sklicevanju na 4.a. člen ZDIJZ meni, da dokumenti iz točke 1. 2. izreka izpodbijane odločbe niso informacija javnega značaja, saj stroški zagotavljanja storitev ne ustrezajo definiciji v navedeni zakonski določbi. Dokumenti iz točk 1. 1. in 1. 3. izreka izpodbijane odločbe pa se nanašajo na razpolaganje s tožnikovim stvarnim premoženjem; zato sicer gre za informacije

javnega značaja, vendar jih tožnik ni dolžan razkriti zaradi izjeme po drugi alineji prvega odstavka 6. člena in tretjega odstavka 6.a člena ZDIJZ, kar je (tožnik) trdil tudi v postopku pred toženo stranko, ki pa se glede tega ni opredelila. Z razkritjem podatkov o testiranju naprav in storitev bi bilo omajano zaupanje v varovanje zasebnosti tožnikovih uporabnikov, zato bi tožniku, ki posluje na visoko konkurenčnem trgu nastala, občutna škoda. Omogočanje testiranja blaga in storitev je del običajnih prodajnih aktivnosti v okviru izvajanja osnovne tožnikove dejavnosti, v takih primerih pa ne gre za sponzorske in donatorske posle ali posle s podobnim učinkom.

23. V nadaljevanju tožnik podrobneje opisuje tržne okoliščine in trdi, da bi razkritje podatkov o strankah, ki preizkušajo njegove naprave in storitve, pomenilo veliko prednost za ostale ponudnike tovrstnega blaga in storitev. Tožnikovi konkurenti bi lahko trženjske aktivnosti ob upoštevanju razkritih podatkov izvajali ciljno s poudarkom na tožnikove stranke, ki bi bile s tem razkrite, huje pa bi bil oškodovan tudi tožnikov konkurenčen položaj.
24. Tožnik še predlaga, da sodišče prekine postopek in zahteva oceno ustavnosti tretjega odstavka 6.a člena ZDIJZ.

Povzetek odgovora na tožbo

25. Tožena stranka ob sklicevanju na navedeno sodbo Upravnega sodišča izpostavlja naslednje bistvene elemente sponzorstva:
 - vzajemna korist (zunanji uporabnik brezplačno uporablja dodeljeno TK napravo in storitve tako, da testira, demonstrira in promovira posamezno TK napravo in storitve, ki jih posamezna TK naprava omogoča, tožnikova korist pa je v promociji, testiranju ipd.),
 - ni pomembna časovna omejitev dodelitve naprave ali storitev za navedene namene,
 - storitev sponzoriranja ni nujno le v neposrednem reklamiranju izdelka, blagovne znamke ali firme sponzorja, saj lahko obsega tudi dejavnosti, ki sicer nimajo neposrednega izraza v (širši) javnosti (mnenja po testiranju, ki nadomeščajo obsežnejše trženjske analize, prikrito oglaševanje, ustvarjanje pozitivne podobe ob medijskem poročanju, "opinion making", izobraževanje javnosti o sponzorjevi branži), vendar pa imajo ali bi lahko imeli vsaj posredne pozitivne učinke na sponzorjevo poslovanje,
 - bistveni elementi izhajajo tudi iz tožnikovih navedb, da pri trženju predstavlja svoje storitve obstoječim in morebitnim novim strankam, kar vključuje tudi omogočanje preizkušanja naprav in storitev,
 - tožnik na spletnih straneh navaja, da prek sponzorskih oblik sodelovanja krepi ugled podjetja in svojih blagovnih znamk,
 - tudi usmerjeno dodeljevanje priključkov, naprav in storitev za testiranje, prikazovanje in promocijo zunanjim uporabnikom, kaže na namen tožnika, ki presega zgolj njegove interne potrebe,

- iz jezikovne razlage prve alineje prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ izhaja, da se ta določba ne nanaša samo na sponzorske pogodbe, ampak tudi druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek, kot to izhaja tudi iz odločbe Ustavnega sodišča U-I-52/16-17,
- tožnik je sam opredelil predmet prosilčeve zahteve.

26. Tožena stranka se ne strinja s tožnikovo razlago sodbe I U 1149/2015 in opozarja na njegovo navedbo, da v primeru novinarjev storitev sponzoriranja ni le testiranje, ampak tudi morebiten novinarski prispevek. Ker ni nujno, da bo tak prispevek res objavljen, je pravilna ugotovitev v izpodbijani odločbi, da za tovrstne posle ni bistveno izražanje nasprotne storitve v širši javnosti.
27. Iz nadaljnjih navedb je razvidno, da se sponzorstvo in donatorstvo skladno z ZDIJZ-C nanaša na izdatke poslovnih subjektov in ne na posle v zvezi z upravljanjem stvarnega premoženja.
28. Tožena stranka pojasnjuje, da je tehtanje med pravico določiti poslovno skrivnost in ustavno pravico do dostopa do informacij javnega značaja opravil že zakonodajalec, s primernostjo zakonske ureditve pa se je strinjalo Ustavno sodišče v odločbi U-I-52/16-17 z dne 12. 1. 2017.
29. Iz navedb tožene stranke je še razvidno, da tožnik ni določno opredelil hujše škode, ki bi nastala njegovemu konkurenčnemu položaju. Ne glede na to ob sklicevanju na navedeno odločbo Ustavnega sodišča poudarja, da so podatki iz sponzorskih pogodb vedno javni v skladu s prvim odstavkom 6.a člena ZDIJZ. Poleg tega so tožbene navedbe glede razpolaganja s stvarnim premoženjem, utemeljevanjem poslovne skrivnosti in nastankom hujše škode tožnikovemu konkurenčnemu položaju, nedopustne novote.

Tožnikova pripravljalna vloga

30. Tožnik ponavlja, da je prosilcu posredoval podatke o dodelitvi testnih naprav in storitev novinarjem/medijem in drugim, torej v primerih, ko običajno pride do objave tožnikovega imena v javnosti, zahtevo pa je zavrnil v delu, ki se nanaša na morebitne kupce, saj je v tem primeru bistven tožnikov namen, da proda blago ali storitev. Glede na različen namen sklepanja tovrstnih poslov (promocija v javnosti, trženje) ter nasprotno pogodbeno stranko (novinarji, morebitni kupci) in njeno pričakovano storitev (promocija, morebiten nakup), tožnik meni, da je treba sporne pravne posle obravnavati drugače kot pravne posle, ki so bili predmet navedene sodbe Upravnega sodišča.
31. Po tožnikovem mnenju je za sponzorske posle bistvena promocija sponzorja, ki je lahko očitna že na prvi pogled (uporaba imena ali podobe sponzoriranja v reklamnih sporočilih sponzorja, objava sponzorja na oblačilih/rekvizitih sponzoriranja, pojavljanje na sponzoriranih dogodkih) ali pa ne gre za tak

primer (objava člankov o testiranju blaga in storitev, kjer gre za povezavo imena in ugleda pisca s sponzorjem). Če pa tožnikovo blago in storitve testirajo morebitni kupci, medsebojni odnos pogodbenih strank ne terja promocije tožnika; zato ne gre za sponzorske ali posle s podobnim učinkom.

Presoja tožbe

K I. točki izreka:

32. Tožba je utemeljena.
33. Informacija javnega značaja je v primeru poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava informacija iz sklenjenega pravnega posla, ki se nanaša na pridobivanje, razpolaganje ali upravljanje s stvarnim premoženjem poslovnega subjekta ali izdatke poslovnega subjekta za naročilo blaga, gradenj, agentskih, svetovalnih ali drugih storitev ter sponzorskih, donatorskih in avtorskih pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se dosega enak učinek (prva alineja prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ).
34. Prvi odstavek 6. člena ZDIJZ takstativno določa enajst izjem od dostopa do zahtevanih dokumentov, zaradi katerih lahko zavezanec v celoti ali delno zavrne zahtevo prosilca. Tako lahko med drugim ravna tudi v primeru iz 2. točke prvega odstavka 6. člena zakona, ko se zahteva nanaša na podatek, ki je opredeljen kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Kljub navedenemu se dostop do zahtevane informacije dovoli, če gre za osnovne podatke o sklenjenih pravnih poslih iz prve alineje prvega odstavka 4.a člena zakona, in sicer podatek o vrsti posla, o pogodbenem partnerju (za pravno osebo naziv ali firma, sedež, poslovni naslov in račun pravne osebe, za fizično osebo osebno ime in kraj bivanja), pogodbeni vrednost in višina posameznih izplačil, datum in trajanje posla in enaki podatki iz aneksa k pogodbi (prvi odstavek 6.a člena). Vendar pa tretji odstavek 6.a člena določa izjemo, po kateri lahko zavezanci zavrnejo dostop tudi do osnovnih podatkov o poslih, če izkažejo, da bi razkritje huje škodovalo njihovem konkurenčnemu položaju na trgu, razen če se ti podatki nanašajo na pravne posle, ki obsegajo donatorske, sponzorske, svetovalne, avtorske ali druge intelektualne storitve oziroma druge pravne posle, s katerimi se dosega enak učinek.
35. V obravnavani zadevi ni sporno, (1) da je tožnik poslovni subjekt pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava, s tem pa zavezanec za dostop do informacij javnega značaja iz 4.a člena ZDIJZ, in (2), da je prosilec zahteval posredovanje podatkov o podjetjih, ki jim je tožnik namenil brezplačno/testno uporabo naprav in storitev, razvidnih iz zahtevanih dokumentov. Sporno je, ali navedeni pravni posli pomenijo sponzorske pravne posle ali posle z učinki, enakimi sponzorstvu, pri katerih je v skladu s tretjim odstavkom 6.a člena ZDIJZ dostop do osnovnih podatkov absoluten in brezpogojen (t. i. razkriti pravni posli).

36. V zvezi s tem je Ustavno sodišče v zadevi U-I-52/16-17⁷ že sprejelo stališče, da so razkriti posli iz ZDIJZ, odvisno od konkretne oblike, v kateri se manifestirajo, lahko *sui generis* pravni posli, lahko so primeri zakonsko neurejenih, vendar v poslovni praksi že izoblikovanih inominatnih pravnih poslov, lahko pa so tudi pojavne oblike v zakonodaji že urejenih pogodbenih tipov. Razlaga natančnega obsega in narave pravnih poslov, ki spadajo med razkrite pravne posle, je v prvi vrsti naloga upravne in sodne prakse. V vsakem primeru je za namene ZDIJZ odločilna analiza vsebine vsakega posamičnega pravnega posla, ne glede na poimenovanje posla ali njegove morebitne uvrstitve v neki splošni obligacijski pogodbeni tip.
37. Ob upoštevanju teh izhodišč je tožena stranka po presoji sodišča pravilno opredelila bistvene sestavine sponzorstva, torej pričakovano vzajemno korist sponzorja in sponzoriranca ter poseben sponzorjev namen in posebnosti sponzorirančeve storitve.^{8, 9} Taki opredelitvi s sklicevanjem na Kodeks (19. točka obrazložitve te sodbe), iz katerega je razvidno, da se sponzorirančeva storitev poleg promoviranja (prvi del tam podane definicije sponzorstva) lahko nanaša tudi na "zagotovitev nekaterih dogovorjenih neposrednih ali posrednih koristi" (drugi del tam podane definicije sponzorstva), v bistvu ne nasprotuje niti tožnik, z njeno pravilnostjo pa se je v navedeni zadevi strinjalo tudi Upravno sodišče. To pomeni, da se v odvisnosti od sponzorjevega namena sponzorirančeva storitev lahko nanaša na promocijo ali uveljavitev sponzorjevega imena, firme, blagovne znamke, podobe, dejavnosti ali izdelka ali pa sponzoriranec sponzorju priskrbi rezultate tržne analize ali uporabniške izkušnje (t. i. test marketing).
38. Glede na navedene okoliščine je sporen tožnikov namen za sklenitev obravnavanih poslov. Iz njegovega trditvenega gradiva v upravnem postopku¹⁰ in upravnem sporu je namreč razvidno, da je omogočanje testiranja blaga in storitev morebitnim kupcem le del običajnih prodajnih aktivnosti v okviru izvajanja osnovne tožnikove dejavnosti.
39. Kljub izčrpnim in pravilnim izhodiščem glede bistvenih elementov sponzorske pogodbe pa iz ugotovitev izpodbijane odločbe ne izhaja določno opredeljena storitev sponzoriranca v obravnavani zadevi, ki bi nakazovala na tožnikov namen. Za to namreč ne zadostuje le splošno sklicevanje na Pravilnik (6. in 7. točka obrazložitve te sodbe), zahtevke za naročilo za izdajo testne TK naprave (9. točka obrazložitve te sodbe) ter sklepe o dodelitvi testnega mobilnega TK priključka za govorne storitve in storitve prenosa podatkov (10. točka obrazložitve te sodbe), pri čemer iz razlogov izpodbijane odločbe niso razvidne niti druge vsebinske

7 Glej 16. točko obrazložitve.

8 Bistveni elementi so razvidni iz 5. točke obrazložitve te sodbe.

9 Za tako opredelitev se zavzemajo tudi avtorji komentarja ZDIJZ (glej Nataša Pirc Musar, et. al.: Zakon o dostopu do informacij javnega značaja s komentarjem, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2017, str. 92 in 93).

10 Povzetek tožnikovih navedb v upravnem postopku, na katere se sklicuje izpodbijana odločba, je razviden iz 8. točke obrazložitve te sodbe.

okolščine, ki bi bile podlaga presoji tožene stranke, da zunanji uporabnik prejeta TK napravo s storitvijo, SIM kartico ali druge storitve (prenos podatkov, govorne storitve) res brezplačno uporablja tako, da jih "demonstrira in promovira" (9. in 10. točka obrazložitve te sodbe). V zvezi s tem (ob upoštevanju zgornjih izhodišč) niso prerekane niti tožbene navedbe, "da prejemnik blaga ali storitev ni zavezan k izvajanju aktivnosti in ne da poročila o testiranju ter da mora tako poročilo, ki je namenjeno internemu nadzoru nad dodeljevanjem testnih aparatov, pripraviti tožnik ob vračilu dodeljenega testnega aparata" (20. točka obrazložitve te sodbe); zato jih je treba šteti za priznane, takih pa ni treba dokazovati (prvi v zvezi z drugim odstavkom 214. člena Zakona o pravnem postopku, v nadaljevanju ZPP, v zvezi s prvim odstavkom 22. člena Zakona o upravnem sporu, v nadaljevanju ZUS-1). Poleg tega bi citiranje določb Pravilnika, da "je uporabnik po opravljanem testiranju, promociji ali prikazovanju oziroma zaključku dolžan vrniti dodeljeni TK priključek in/ali TK napravo in/ali SIM kartico" (7. točka obrazložitve te sodbe), s čimer razlogi izpodbijane odločbe v bistvu ne nasprotujejo omenjenim tožbenim navedbam, utegnili nakazovati na to, da v obravnavani zadevi niso bili sklenjeni pravni posli zaradi "zagotovitve nekaterih dogovorjenih neposrednih ali posrednih (tožnikovih) koristi" (npr. "test marketing").

40. Ob takih okoliščinah je izpodbijana odločba glede tožnikovega namena in od tega odvisne storitve sponzoriranca pomanjkljiva v tolikšni meri, da je ni mogoče preizkusiti, s tem pa je podana bistvena kršitev določb postopka iz 7. točke drugega odstavka 237. člena Zakona o splošnem upravnem postopku v zvezi s tretjim odstavkom 27. člena ZUS-1.
41. Na drugačno presojo ne more vplivati niti sklicevanje tožene stranke na stališča v zadevi I U 1149/2015, saj navedena zadeva v dejanskem in pravnem pogledu, ko je prosilka zahtevala podatke o sponzorskih in donatorskih pogodbah, sklenjenih s političnimi strankami, novinarji in javnimi uslužbenci, in ne podatkov o pravnih poslih, ki jih je tožnik sklenil s podjetji zaradi trženja svoje osnovne dejavnosti¹¹, ni bistveno enaka obravnavani zadevi. Pravilno razumevanje pojma ustaljene sodne prakse namreč pomeni, da sodišča enako razlagajo oziroma uporabljajo pravne predpise v zadevah, ki so glede bistvenih okoliščin medsebojno primerljive.¹² Ustaljena sodna praksa je sestavina pravne prakse (in varnosti), ki odraža način uporabe določenih pravnih pravil pri reševanju konkretnih sporov v praksi,¹³ zaradi česar se je nanjo mogoče sklicevati le v primeru, če sta primerjani zadevi v dejanskem in pravnem pogledu bistveno

11 Glavna dejavnost tožnika, ki je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti opredeljena v registru Agencije RS za javnopravne evidence in storitve, je opravljanje telekomunikacijskih dejavnosti po vodih (61.100), ki vključuje dejavnosti obratovanja, vzdrževanja ali omogočanja pristopa do naprav za prenos glasu, podatkov, besedila, zvoka ali slike s pomočjo telekomunikacijske infrastrukture na osnovi vodov (Pojasnila k standardni klasifikaciji dejavnosti - SKD 2008 (Priloga II Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti)).

12 Sklep Vrhovnega sodišča I Up 30/2020 (9. točka obrazložitve).

13 Tako tudi sodba Vrhovnega sodišča II Ips 378/2002 z dne 29. 4. 2003, na katero se Vrhovno sodišče sklicuje v zadevi I Up 30/2020 (9. točka obrazložitve).

enaki.¹⁴

42. Glede na navedeno, ko iz razlogov izpodbijane odločbe ni jasno razviden pravno pomemben tožnikov namen za brezplačno/testno uporabo naprav in storitev in ko tožena stranka na to nanašajočih se tožnikovih navedb (20. točka obrazložitve te sodbe) ni določno prerekala, je sodišče skladno z 2. točko prvega odstavka 64. člena ZUS-1 izpodbijano odločbo odpravilo v 1. točki izreka in v tem delu zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek (tretji odstavek istega člena). V njem bo morala izhajati iz navedene opredelitve bistvenih sestavin sponzorstva ter ob odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti (četrti odstavek 64. člena ZUS-1) vzeti v obzir, da zgolj preizkus blaga ali storitev sam po sebi ne ustvari upoštevne tožnikove koristi (5. točka obrazložitve te sodbe), in na tej podlagi ponovno presoјati, ali sporni posli ustrezajo opredelitvi informacije javnega značaja iz prve alineje prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ.
43. Sodišče v tej zadevi ni odločalo v sporu polne jurisdikcije; za to namreč niso izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 65. člena ZUS-1, saj podatki postopka ne omogočajo takega odločanja. Poleg tega tožnik ne zatrjuje težko popravljivo škode, ki bi mu nastala z novim postopkom pri pristojnem organu.
44. Glede na to, da je Ustavno sodišče v zadevi U-I-52/16-17 že presoјalo prvi in tretji odstavek 6.a člena ZDIJZ z vidika posega v pravico do svobodne gospodarske pobude (prvi odstavek 74. člena Ustave) in načelo enakosti pred zakonom (14. člen Ustave) ter ugotovilo, da nista v neskladju z Ustavo, tožbene navedbe glede neustavnosti navedenih določb niso utemeljene.
45. Sodišče je odločilo na podlagi pisnih vlog in pisnih dokazov na seji, saj sta se stranki pisno odpovedali glavni obravnavi (279.a člen ZPP v zvezi s prvim odstavkom 22. člena ZUS-1).

K II. točki izreka:

46. Povrnitev stroškov postopka v upravnem sporu je urejena v določbi 25. člena ZUS-1. Če sodišče tožbi ugodi, se tožeči stranki glede na opravljena procesna dejanja in način obravnavanja zadeve prisodi pavšalni znesek povračila stroškov, v skladu s Pravilnikom o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu (tretji odstavek 25. člena ZUS-1). Ker je bila zadeva rešena po sodniku posamezniku brez glavne obravnave, tožnik pa v postopku ni imel pooblaščenca, ki je odvetnik, se mu priznajo stroški v višini 15,00 EUR (prvi odstavek 3. člena v zvezi s prvim odstavkom 2. člena Pravilnika). Zakonske zamudne obresti od stroškov postopka tečejo od poteka roka za njihovo prostovoljno plačilo (prvi odstavek 299. člena Obligacijskega zakonika). Plačana sodna taksa se v skladu s 37. členom Zakona o sodnih taksah stranki, ki v sporu uspe, vrne po uradni dolžnosti, ne da bi se posebej odločalo o njenem vračilu.

¹⁴ Prav tam.

PRAVNI POUK:

Zoper to sodbo ni dovoljena pritožba (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 8. avgust 2023

Višji sodnik:
Jure Likar, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom
Podpis pristojne sodne osebe: